

Stöd och behandling när barn och föräldrar fortsätter att leva tillsammans trots misstankar om barnmisshandel

Inledning	Bengt Söderström, Stiftelsen Allmänna Barnhuset
Efter Barnförhöret	Åsa Landberg, Stiftelsen Allmänna Barnhuset
KIBB behandling	Elisabet Kjellander, Barnahus mellersta Skåne
KIBB resultat	Johanna Thulin, Linnéuniversitetet
Frågor	

Inledning

De flesta barnavårdsärendena innehåller uppgifter om våld

Ibland måste barnet skyddas och placeras, men det vanligaste är

- att brottsutredning läggs ned
- att det inte finns tillräckliga skäl att placera barnet
- att barnet fortsätter leva med den som utövat våldet

” Föräldrarna tackar nej till våra insatser ...”

” Barnet berättade men ingenting hände ...”

Kan vi behålla fokus på barnets upplevelser av våld och erbjuda ett stöd som familjen tar emot?

Kan vi erbjuda en behandling som fungerar?

EFTER BARNFÖRHÖRET

– en modell för att ge stöd och information till barn och föräldrar vid misstanke om barnmisshandel.

Modellens tre delar

Modellen består av tre delar:

1. Informationsmöte med föräldrarna
2. Hembesök
3. Uppföljande samtal

Modell för att följa upp, informera och stötta efter barnförhör

INFORMATIONSMÖTE
MED FÖRÄLDRAR

HEMBESÖK

UPPFÖLJNING

Bra att han lyssnade på oss första gången utan att avbryta, vilket gjorde att vi reflekterade över oss själva ganska fort.

Min inställning var att jag först inte förstod vad som skett. Jag förstod det som om jag var anklagad för att ha slagit flickan.

INFORMATIONSMÖTET MED FÖRÄLDRARNA

Informera om utredning och uppgifter om våld

Ta emot reaktioner

Förbereda hembesöket

Dåligt vad som hade hänt med pappa. Var rädd vad som skulle hända pappa.

Det är bra för en att få prata med någon.

Jobbigt men det blev bra på slutet.

HEMBESÖKET

Öppen kommunikation om våld och vad som hänt

Erbjuda och motivera till fortsatta samtal och samarbete med socialtjänsten

Trygga barnen och planera den närmsta framtiden

Det var bra att få hjälp
så mamma och pappa
slutade slå.

Det var bra men jobbigt.
Vi började lyssna på varandra.

UPPFÖLJNING

Barnsamtal

Föräldrasamtal

Återföring

KOGNITIV INTEGRERAD BEHANDLING VID
BARNMISSHANDEL

Vi vågar tala om våldet!
med barnets upplevelser och känslor i fokus

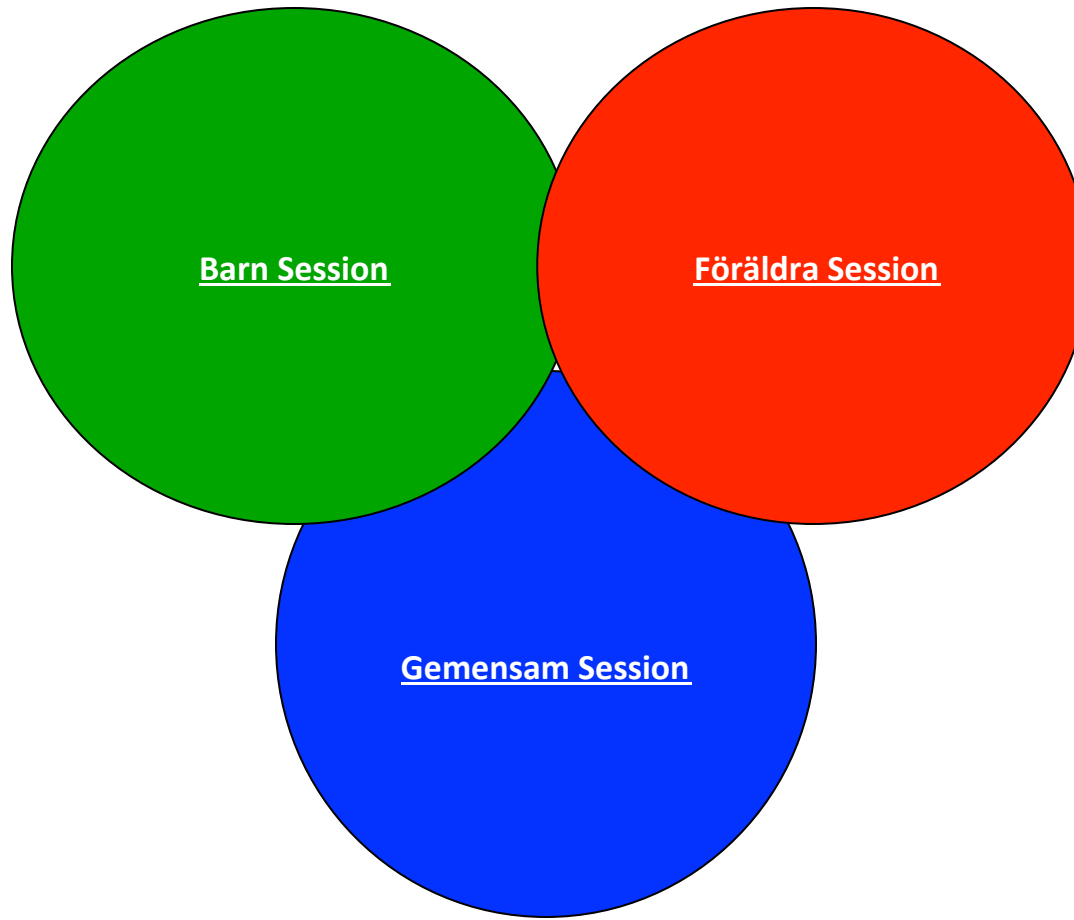
Hur går det till?

- **Ett barn** som inte klarar av att hålla tyst om våld hemma **berättar**
- **Att någon** som **lyssnar** på det modiga barnet **anmäler** till socialtjänsten
- **Att någon** tar emot anmälan gör **skyddsbedömning** och börjar utreda
- **De professionella vågar prata om våldet** och
- **Att motivera** föräldrar att prata om våld och satsa på förändring

Vilka ska vara med i KIBB-behandlingen?

- Barnet som berättat – det utsatta
- Syskonen – de som bevittnat våld
- Föräldern som inte skyddat sina barn
- Föräldern som är förövare

**KIBB inkluderar individuellt,
föräldra - barn och familjearbete**

Combined Parent Child – Cognitive Behavioural Therapy

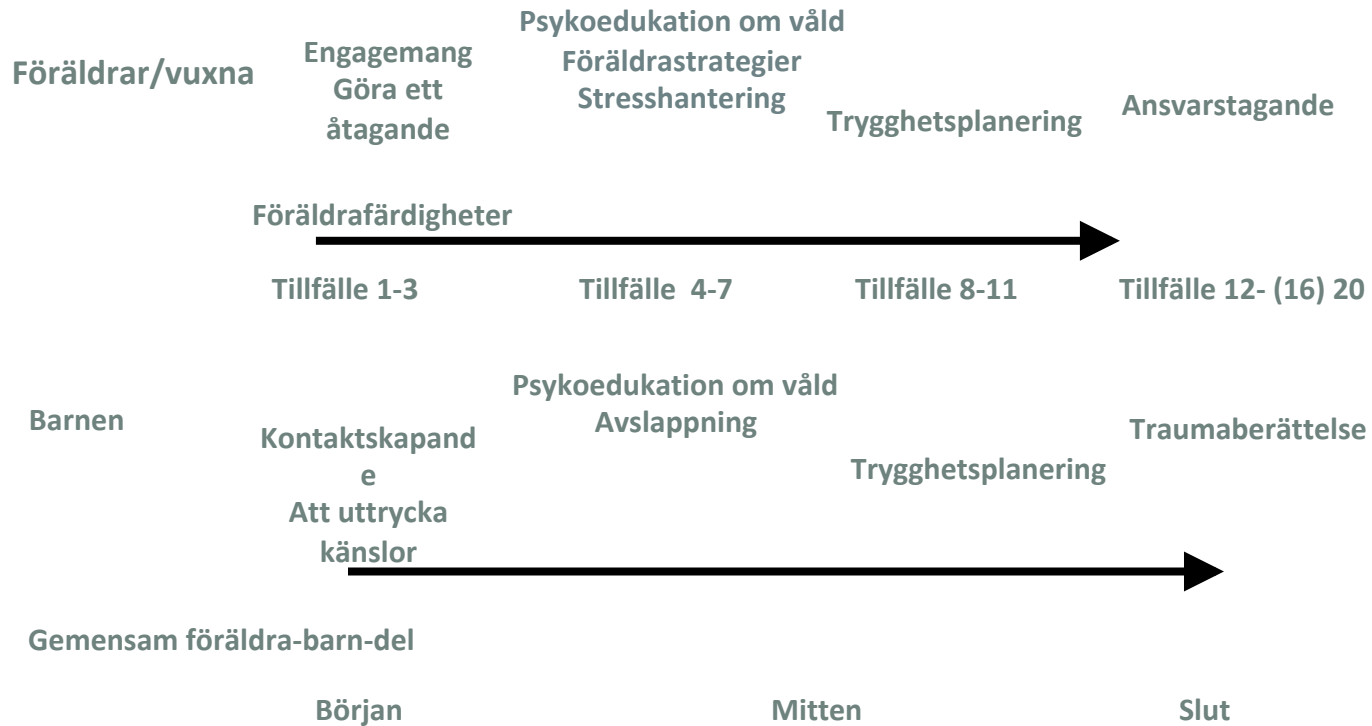
Melissa Runyon och Esther Deblinger

CARES – Child Abuse Research and Service Institute, New Jersey

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

KIBB översikt

Beröm

- Grunden för alla föräldrafärdigheter
- Introducerad tidigt i behandlingen
- Berömmets kraft

Vad är våld?

Barnmisshandel innefattar när en vuxen person utsätter ett barn för fysiskt eller psykiskt våld, sexuella övergrepp, kränkningar eller försummar att tillgodose barnets grundläggande behov

(Kommittén mot barnmisshandel, Socialdepartementet 2001, s 120).

Våld mot barn innefattar alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försummelse, misshandel eller utnyttjande, däribland sexuella övergrepp, oavsett ålder på förövare

(FN:s Barnrättskommitté)

Färdighetsträning

Barn

- Att hävda sig själv
- Samspel
- Kommunikation
- Kognitiva triangeln

Föräldrar

- Psyko edukation/
utvecklingspsykologi
- Identifiera negativa tankar
- Alternativa förklaringar
- Aktivt lyssnande
- Uppnå samarbete
- Kognitiva triangeln

Känslor/ilskehantering

Barn

- Känslöedukation
- Benämna känslor
- Rollspela känslor
- Känna av ilskesignaler
- Känslohantering

Föräldrar

- Känslöedukation
- Stresshantering/
avslappning
- självomsorg
- Känna av egna
ilskesignaler
- Känslohantering

Trygghetsplan

- Gemensamt med barnet
- Måste vara genomarbetad
- Vad kan barnet respektive förälder säga när de håller på att bli arga?
- Vart kan familjemedlemmarna gå för att lugna ner sig?
- Hur lång nedkylningsperiod?
- Hur ska man mötas igen?
- Skriftlig
- Ingen trygghetsplan är bättre än en dålig trygghetsplan..
- Öva

Traumabearbetning

Ansvarstagande

Barn

- Gradvis exponering
- Traumaberättelser
- Identifiera kognitiva förvrängningar
- Förbereda att dela berättelsen med föräldrarna

Föräldrar

- Ansvarstagande för våldet
- Förberedelse på att höra barnets traumaberättelse
- Lyssna på barnet och ge respons
- Klargörandebrev

Till mina söner.

Ni ska veta att jag är väldigt stolt över er.
Att jag har slagit er och mamma är inte rätt och
det är absolut inte ert fel.
Jag kan förstå att ni varit rädda när vi haft
konflikter hemma.
Jag har lärt mig hitta andra sätt att hantera
konflikter än att slå och jag har lärt mig att det
är bra att prata om svåra saker.
Ingen förälder vill slå sina barn.

Jag älskar er.
Pappa

Fest

forskningsstöd

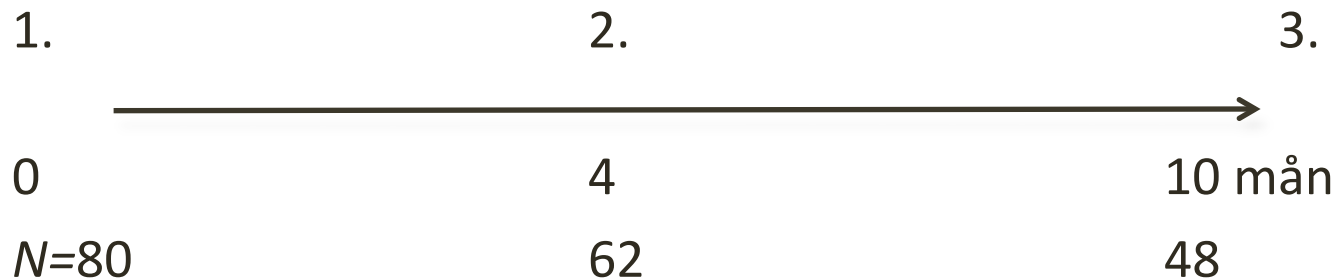
Barnrättsdagarna 2019-04-10

Johanna Thulin

Doktorand socialt arbete Linnéuniversitetet

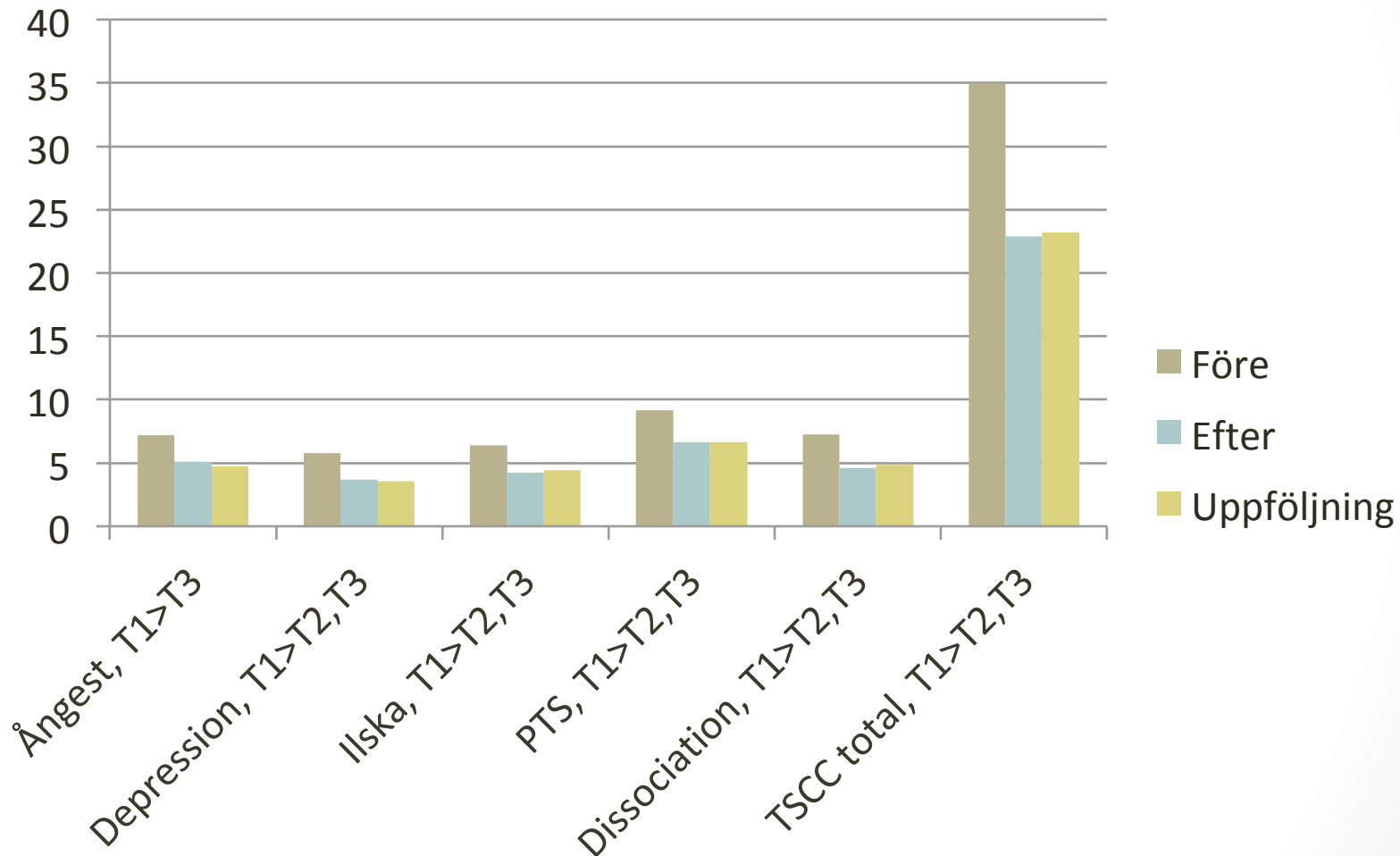
Aktuell forskningsstudie

- Effektutvärdering av KIBB med tre mätningar

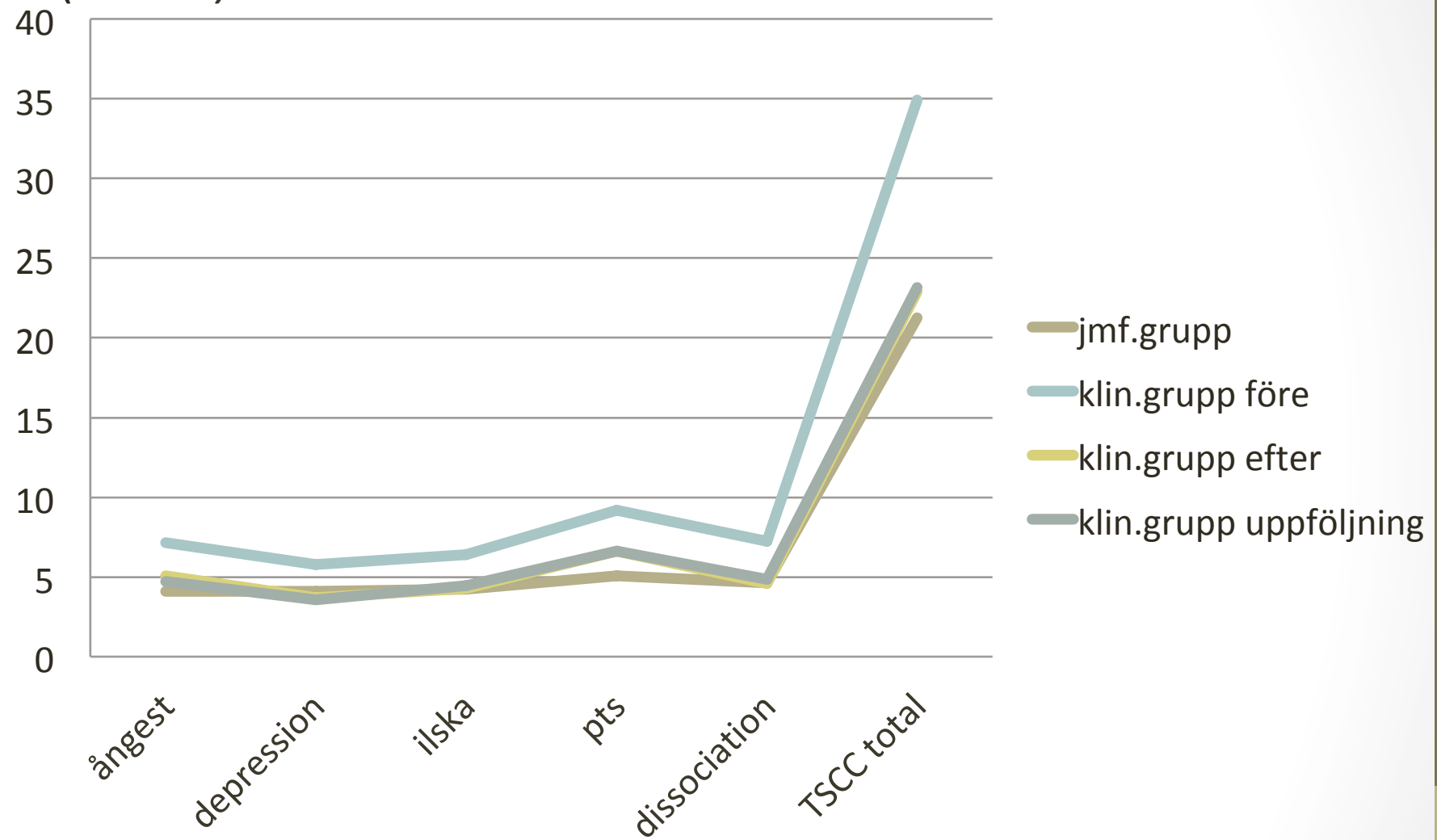

- Intervjustudie med 20 barn

Symptomreduktion efter behandling

Symptombelastning slagna barn jämfört med en jämförelsegrupp (*n* = 702)

Vid uppföljning efter sex månader kvarstår endast skillnad mellan grupperna avseende delskalan pts.

Barns röster om KIBB

Kvalitativ innehållsanalys – preliminära resultat

Tema	Kategorier		
Upplevelser av fysiskt våld	Berättelser om våld	Känslor	
Prata om våldet	Att avslöja en hemlighet	Att prata med professionella efter avslöjandet	Barn som aktörer
Upplevelser av behandlingen	Helhetsintryck	Vi fick skriva ett brev	Att få ett brev
Förändringar i livssituationen	Familjelivet nu och då	Nya förmågor	Strategier för framtiden

Att avslöja kan vara ett svårt beslut

- *Jag tänkte, att nu orkar jag inte, jag ska göra ... hela tiden sa jag att det kommer gå över, det gick inte över till sist sa jag. ... Och sen var det (systemns namn) som sa till mig, säg till någon, våga ... (systemns namn) bodde hos oss och hon slog (systemns namn) också. ... Flera gånger försökte jag men men sist orkade jag inte då sa jag. Pojke 10 år*
- Efteråt kan det vara motstridiga känslor
- *För att jag var glad för att jag fick säga det och jag var lite ledsen för att jag tänkte på att jag skulle bo med andra föräldrar för min mamma har sagt det att jag ska, om jag säger det. Flicka 7 år*

Bristen på delaktighet

- *Jag känner mig jätteorolig varje dag alltså så fort jag kom till skolan så typ så blev jag så himla rädd för att något skulle hända eller att de skulle ringa till mamma och säga det så jag tänkte på det varje dag nästan, och till slut så ringde de till mina föräldrar en dag, och jag var jätterädd och så. Flicka 11 år*

Barnen får inte veta vad som kommer att hända

- IP. Det var så roligt för hon lurade min lärare att hon och jag skulle bara gå ut och leta efter en jacka
- J. Jaså?
- IP. Men så gick vi till biblioteket och jag bara vad gör vi här? Och hon bara vi ska, vi ska åka till ett ställe och vi, jag bara ska jag inte vara på skolan? Och hon bara nej vi ska åka bil och jag bara Bil? Ja! (skratt)
- J. Berättade hon vad stället hette då?
- IP. Eh neh, nej, så kom en vit bil och då kom en polis ut, alltså inte en riktig polis då en sådan polis från barnhuset.
- J. Okej.
- IP. Mm och skjutsade oss hit och då berättade hon på vägen dit vart vi skulle och då sa hon Barnhuset och jag fattade inte vad hon menade.

Upplevelser av behandlingen - helhetsintryck

- *Det var perfekt. Jag tyckte detta var, bra, jättebra ...
Tummen upp till den som har kommit på det kan man väl säga! Pojke 16 år*
- *Typ allt i princip. Alltså typ alla de olika momenten har hjälpt en på olika sätt och att man typ, alltså de stunderna i slutet på varje KIBB att man sitter samlade i familjen och liksom lär sig typ ge beröm och alltså gör saker tillsammans, det lär ju familjen att umgås mer. Det är typ det som varit det bästa egentligen. Flicka 15 år*

Upplevelser av behandlingen – Vi fick skriva ett brev (traumaberättelsen)

- *Breven vi gjorde, det gjorde en rejäl, en djävulusisk stor skillnad alltså det, alltså det, alltså om kurvan gick från noll till tio så var väl det åtta direkt alltså det var precis som att det behövdes bara det... Det blev liksom en lättnad, alltså det var ju precis som att nu fick jag ju säga det som de hade förträngt eller inte vill komma ihåg ... Ja man såg det på dem att de tog åt sig. Nu i efterhand, då när jag satt där trodde jag att de inte brydde sig men de gjorde de ... Man märker på dem, de hade nog inte varit så annorlunda alltså om vi inte gått här. Då hade jag väl inte ens förmodligen bara bott med dem. Pojke 16 år*

Upplevelser av behandlingen – att få ett brev

- *Alltså innan så tyckte jag att det skulle bli jättejobbigt och jag tror att jag blev mer så här tagen av pappas brev eftersom han varit den som varit så himla stängd innan, för mamma har ju kunnat vara lite känslösam och det var ju väldigt, jag ville ju höra hennes brev också men man, jag blev väldigt förvånad över pappas brev för han liksom beskrev det så som, alltså han sa typ att själv skämdes över att han gjorde det, och han har aldrig gjort det innan utan han har alltid flyttat över problemet på barnen typ. Flicka 14 år*

Förändringar i livssituationen

– familjelivet nu och då

- *Pappa blev, man kan vara mer öppen för ibland pappa var också så här, det känns som han stängde sig efter ett tag och liksom han ville vara Stalin typ och men nu känns det mer som att han kan han är lite mer öppen. Flicka 14 år*
- *Ja de är mycket bättre... jag vet inte de är helt annorlunda, de diskuterar inte likadant och ja de kan prata utan att börja bråka och grejor ... Ja mycket lugnare. De tänker väl innan de börjar ... Vi gör mer saker tillsammans, vi hittar på någonting nån helg och kollar på film mycket tillsammans och ja äter tillsammans ... Nu är det skönt att komma hem. Pojke 14 år*
- *Nu alltså nu pratar hon lugnt med mig, men ja hon pratar lugnt med mig nu. Men om jag inte lyssnar och liksom då kan hon höja rösten ibland men inte så här slå mig eller höja upp handen eller något. Flicka 11 år*

Efter behandlingen – jag älskar
mig själv

Frågor?

Tack!

Bengt Söderström

bengt.soderstrom@allmannabarnhuset.se

Åsa Landberg

asa.landberg@allmannabarnhuset.se

www.allmannabarnhuset.se/seminarie/efter-barnforhoret/

Elisabet Kjellander

elisabet.kjellander@lund.se

www.allmannabarnhuset.se/seminarie/utbildning-i-behandlingsmodellen-kibb-3/

Johanna Thulin

johanna.thulin@lnu.se

www.allmannabarnhuset.se/temaomraden/projekt/kibb/

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/cfs.12476>

